

فهرست آزمون سال یازدهم انسانی ۱۴ اردیبهشت ۹۷

صفحه‌ی	مواد امتحانی	ردیف
۳	فارسی و نگارش (۲)	۱
۴	فارسی و نگارش (۲) (شاهد - کوازه)	
۵	عربی زبان قرآن (۲)	۲
۷	دین و زندگی (۲)	
۹	زبان انگلیسی (۲)	۳
۱۱	ریاضی و آمار (۲)	
۱۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۴
۱۳	تاریخ (۲)	۵
۱۴	تاریخ (۲) (شاهد - کوازه)	۶
۱۵	جغرافیا (۲)	۷
۱۶	جامعه‌شناسی (۲)	۸
۱۷	فلسفه	۹
۱۸	روان‌شناسی	۱۰

*دانش‌آموزان گرامی: برای دیدن سؤال‌های دام‌دار و اشتباهات پر تکرار آزمون به صفحه‌ی مقطع خود مراجعه کنید و نظر خود را در مورد سؤال‌ات دام‌دار بنویسید و جایزه بگیرید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (تف‌مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۲)

۱-

(الهام مغمزی)

ستیزه‌روی: گستاخ و پروا/ شماتت: سرکوفت، سرزنش، ملامت/ مسامحه: آسان‌گرفتن، ساده‌انگاری/ چله: زه‌کمان، روده‌تابیده که بر کمان بندند.

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(سیرمغمز علی مرتضوی)

املا‌ی صحیح واژگان نادرست در گزینه‌های دیگر عبارت‌اند از:

گزینه «۲»: مسحور بودن / گزینه «۳»: حوزه‌ها / گزینه «۴»: قناره‌کش

(فارسی ۲، املا، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۳۱)

۳-

(مریم شمیرانی)

بیت «د»: حس‌آمیزی: «خوش‌تر از صدای عشق ندیدن» / بیت «ب»: حسن‌تعلیل: «شاعر علت زردی چهره‌ی خورشید را درد طلب می‌داند.» (آوردن دلیل ادبی برای زردی خورشید) در مصراع اول نیز حسن‌تعلیل است. جنبش و حرکت ذرات جهان به دلیل عشق است. / بیت «الف»: استعاره: «رخنه‌ی افسوس» استعاره از «لب» / بیت «ج»: تشبیه «بار غم»

(فارسی ۲، آرایه)

۴-

(سیرمغمز علی مرتضوی)

صبورانه ← قید / خاموش ← مسند (فعل «است» اسنادی است و نیاز به مسند دارد.) / «آسمان» متمم است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌ی ۱۳۸)

۵-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در میان واژه‌های ارائه شده، فقط در واژه «شب‌پیما» فرایند واجی ادغام بر مبنای ابدال می‌تواند پدید آید: شب‌پیما ← شپ‌پیما

توجه: در فرآیند واجی ادغام، دو واج که واجگاه مشترک دارند، کنار هم می‌آیند.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌ی ۱۱۹)

۶-

(مریم شمیرانی)

«طلبه جوان (صفت) / سرمای‌کشنده (صفت) / برف‌بلند (صفت) / برف‌کوبیده (صفت) / طلاب‌دیگر (صفت) / گرمایی (ی نکره) / میدان‌مخبرالدوله (مضاف‌الیه) / حیاط‌محقر (صفت)» ← ۸ وابسته‌ی پسین

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌ی ۱۲۸)

۷-

(الهام مغمزی)

که من نه مست هستم و در دور تو هوشیاری هست ← واو ربط است، زیرا دو جمله را به هم پیوند داده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شب و روز» ← واو عطف / گزینه «۲»: «جان و سر» ← واو عطف / گزینه «۴»: «در و دیوار» ← واو عطف

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌ی ۱۴۰)

۸-

(سیرمغمز علی مرتضوی)

رابطه‌ی میان واژگان «آسمان و خورشید» تناسب است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌ی ۱۴۰)

۹-

(مهمربضا زرسنج - شیراز)

جمله‌ی صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، هر دو بر اینارگری و ترجیح دیگری بر خود دلالت دارند.

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه‌ی ۱۱۸)

۱۰-

(مریم شمیرانی)

عبارت ج: ناراحت شدن / عبارت الف: عالی طبع بودن / عبارت د: قدبلندبودن / عبارت ب: شرمندشدن

(فارسی ۲، مفهومی، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۷)

فارسی و نگارش (۲) (شاهد «گواه»)

۱۱-

(کتاب جامع)

نزه: باصفا، خوش آب و هوا / وقیعت: سرزنش، بدگویی / گرازان: جلوه‌کنان و با ناز راه رونده

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۱۲-

(کتاب جامع)

غلط‌های املائی: «مئونت و نگزارد» و درست آن‌ها: «معونت و نگذارد» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۸)

۱۳-

(کتاب جامع)

بازی‌ی (افزایش) / سی‌ی (افزایش) / سی‌ی (افزایش) / انقلابی‌یون (افزایش) ← ۴

فرآیند واجی

شادی‌ی (افزایش) / زی‌یاد (افزایش) / خی‌یابان (افزایش) ← ۳ فرآیند واجی

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۱۹)

۱۴-

(کتاب جامع)

بررسی گروه‌های اسمی که در متن صورت سؤال وابسته پسین دارند:

در جمله «اجداد من را به زور از سرزمین‌های بکرمان بیرون کرده بودند»، گروه «اجداد من» مفعول و گروه «سرزمین‌های بکرمان» متمم است. در جمله «سرزمین‌ها را برای خود برداشته بودند»، «سرزمین‌ها» که نشانه جمع (وابسته پسین) دارد، مفعول است. گروه «خیال خود» در جمله بعدی پس از حرف اضافه «به» آمده و متمم است. در جمله «کاشفان سرزمین‌هایمان شده بودند» نیز گروه «کاشفان سرزمین‌هایمان» مسند است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۲۸)

۱۵-

(کتاب جامع - با تغییر)

تشبیه: صحرای هوس (اضافه تشبیهی)، هوس مانند صحرا / استعاره: «دلا=ای دل» مورد

خطاب قرار گرفتن دل: استعاره و تشخیص / کنایه: سر در هوا گشتن

(فارسی ۲، آرایه)

۱۶-

(کتاب جامع)

کلمه «تاب» چندین معنی دارد که ممکن است در یک متن، ایهام به وجود بیاورد. در بیت گزینۀ «۲» این واژه صرفاً در معنای «پیچ و خم» به کار رفته است، ولی در سایر ابیات، در گزینۀ «۱» عبارت «طره تو تاب بنفشه می‌دهد» در معنای «بنفشه را به دشواری (یا هیچان) می‌اندازد» و «طره تو، پیچ و تاب گل بنفشه را دارد» کاربرد دارد. در گزینۀ «۳» عبارت «چو دست در سر زلفش زخم به تاب رود» دو معنی «زلفش پیچ و تاب برمی‌دارد» و «او به رنج می‌افتد» معنا دارد. «تاب بنفشه دادن» در بیت گزینۀ «۴» نیز مثل بیت گزینۀ «۱» تکرار شده است و ایهام دارد.

(فارسی ۲، آرایه)

۱۷-

(کتاب جامع - با تغییر)

عبارت صورت سؤال می‌گوید انسان باید در برابر دیگر انسان‌ها جسور باشد، حق خود را بخواهد، تواضع بیجا نکند و اهل حساب و کتاب باشد، ولی در برابر خداوند هر چه دارد از سر بنهد و متواضع و تسلیم و خاکی باشد. انسان باید تنها به خداوند تکیه کند، این مفهوم در بیت گزینۀ «۲» هم هست که می‌گوید بنده مؤمن به جز خدا، مستندی نمی‌داند و نمی‌شناسد. ابیات گزینۀ «۱» و «۳» هر دو می‌گویند انسان باید در برابر آنان که از او به ارزش کم‌ترند، متواضع باشد و در برابر آنان که از او به قدرت بیشترند، متکبر باشد. بیت گزینۀ «۴» می‌گوید: فروتن و متواضع و موجب آرامش زبردستان و فرمانبران باش که فرد متکبر و خودخواه دچار رنج می‌شود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۱)

۱۸-

(کتاب جامع)

متن صورت سؤال به «تعاون و همکاری و اتحاد» اشاره می‌کند که این مفاهیم در گزینۀ «۱»، «۳» و «۴» نیز مشهود است، اما بیت گزینۀ «۲» می‌گوید: «هنگامی که باد نیز به بارگاه تو راه نمی‌یابد، کی فرصتی برای عرض سلام من پیش خواهد آمد؟»

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۱۶)

۱۹-

(کتاب جامع)

عبارت صورت سؤال در نكوهش «کلام خام» است، یعنی کلامی که نیخته است، فکرنشده از دهان بیرون می‌آید. بیت گزینۀ «۲» هم می‌گوید نباید سخن را پیش از آن که کامل و به‌درستی پرداخته شود، بیان کرد، همان‌طور که نمی‌شود لباسی را پیش از اندازه‌گیری برای کسی دوخت. تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: اگر بوی عودی هست، به این دلیل است که سوخته است. کسی که خود فردی پخته است می‌داند، این سخن با افراد خام نیست.

گزینۀ «۳»: در خوردن اعتدال را رعایت کن، نه این که از دهانت بیرون بریزی، نه این که از ضعف، جانت دریابید.

گزینۀ «۴»: اگر طعام و شراب غیب نباشد، سفره‌های ما دو سه تا کاسه تهی خواهد بود. یعنی بی‌طعام حق و بی‌شراب غیب، این حرف و نقش، هیچ نیست.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۴)

۲۰-

(کتاب جامع)

در عبارت شعری صورت سؤال به این مفهوم اشاره شده است که فروتنی انسان را به خدا نزدیک می‌کند و همین مفهوم با بیانی مشابه در بیت گزینۀ «۴» نیز بیان شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۹)

عربی (بان قرآن (۲)

۲۱-

(علی‌اکبر ایمان پرور، ترجمه، صفحه‌ی ۷۰)

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ: کسانی که به خدا و فرستادگانش ایمان آوردند / لَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ: میان هیچ‌یک از آنان فرق نگذاشتند (مضارع مجزوم به «لَمْ» ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی ترجمه می‌شود). / سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ: به آن‌ها خواهد داد / أُجْرَهُمْ: مزدهایشان

۲۲-

(علی‌اکبر ایمان پرور، ترجمه، صفحه‌ی ۷۸)

أَصَابَتْ هَيْلِينَ كَيْلِرٍ بَحْمَى: هیلین کیلر دچار تبی شد / صَبَّرَ تَهَا طِفْلَةً غَمِيَاءَ صَمَاءَ: که او را کودکی کور، کر، لال گردانید / حَصَلَتْ عَلَى الشَّهَادَاتِ الْجَامِعِيَّةِ: مدارک دانشگاهی را به دست آورد، به مدارک دانشگاهی دست یافت / أَلْقَتْ عِدَّةَ مُحَاضِرَاتٍ: چند سخنرانی ایراد کرد

۲۳-

(سعید یعفری، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست «فَلتَعَلَّم»، «پس باید بدانیم» است.

۲۴-

(سعید یعفری، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کان ... واجهوا: روبه‌رو شده بودند

گزینه‌ی «۳»: لَمْ تَكُنْ: نبود

گزینه‌ی «۴»: تَصَبَّحُ: می‌شود

۲۵-

(هیبت عمومی، تعریب، ترکیبی)

مادر: «الأمُّ»، فرزندان: «أولادها»، درس زندگی می‌داد: «كَانَتْ تُعَلِّمُ دَرَسَ الْحَيَاةِ»

تکمی: کان + فعل مضارع = معادل ماضی استمراری فارسی

۲۶-

(مریم آقاییاری، مفهوم، صفحه‌ی ۷۴)

ترجمه‌ی عبارت سؤال: «دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است.» که به علم همراه با عمل اشاره دارد و ابیات همه گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی «۴»، به همین مطلب توصیه می‌کنند.

۲۷-

(سعید یعفری، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۶۴ و ۶۶)

ترجمه: «همانا پدرم و مادرم ... اسیران را و از همسایگان مواظبت می‌کنند و تنگدست را ...»

حمایت می‌کنند - اسیر می‌کنند (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دوست می‌دارند - یاری می‌کنند

گزینه‌ی «۳»: آزاد می‌کنند - غذا می‌دهند

گزینه‌ی «۴»: آزاد (رها) می‌کنند - نجات می‌دهند

۲۸-

(مبیر همایی، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۷۳)

ترجمه عبارت: «هم کلاسی ام مصدوم (آسیب‌دیده) است، پس با ما فردا در ورزشگاه، فوتبال بازی نخواهد کرد.»

ترجمه گزینه‌های دیگر: ۱ و ۲) بازی نکرد / ۳) بازی خواهیم کرد

۲۹-

(علی‌اکبر ایمان پرور، لغت، صفحه‌ی ۸۲)

کلمات این عبارت با هم متضاد نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: الهزيمة: شکست ≠ النجاح: موفقیت، پیروزی

گزینه‌ی «۲»: عداوة: دشمنی ≠ صداقة: دوستی / العاقل: دانا، اندیشمند ≠ الجاهل: نادان

گزینه‌ی «۴»: الصغیر: کوچک ≠ الكبير: بزرگ

۳۰-

(مریم آقاییاری، لغت و اصطلاحات، صفحه‌ی ۶۶ و ۷۰)

«کسی که برای او هیچ امیدی برای موفقیت در هدفش نیست.» ← ناامید (خائب)

ترجمه‌ی کلمات دیگر: ۱) اندوهگین / ۲) پیشناز / ۴) اسیر

ترجمه‌ی متن:

همانا ورزش فعالیت جسمی برتری است که بسیاری از مردم به آن روی می‌آورند. هدف نهایی ورزش در گذشته تربیت جوانانی قوی برای لشکر (سپاه) بود و در دوران ما علاوه بر تقویت بدن و فکر، ورزش وسیله‌ای برای دوستی ملت‌ها شده است. در طول تاریخ، بازی‌های ورزشی متنوع شدند، ولی مشهورترین آن‌ها، هم‌اکنون فوتبال است، هواداران بسیاری دارد و مسابقات المپیک هر چهار سال اجرا می‌شود و تیم‌هایی از همه‌ی دولت‌های جهان یا از تیم‌های بومی یا تیم‌های قاره و یا منطقه در آن شرکت می‌کنند و مدال‌های طلائی و نقره‌ای و برنزی برای برندگان مرد و زن برحسب سه درجه (رتبه) اختصاص داده می‌شود.

۳۱- (مسئله رضایی، درک مطلب، ترکیبی)
بر اساس متن، در مسابقات، برنده‌ی اول مدال طلائی و برنده‌ی سوم مدال برنزی به دست می‌آورد.

۳۲- (مسئله رضایی، درک مطلب، ترکیبی)
«سه مدال گوناگون برای هر ورزش‌کار برنده اختصاص داده می‌شود.» که طبق متن نادرست است.

۳۳- (مسئله رضایی، درک مطلب، ترکیبی)
«در متن به دو مسابقه‌ی جهانی اشاره شده است.» که طبق متن نادرست است.

۳۴- (مسئله رضایی، درک مطلب، ترکیبی)
حرکت‌گذاری صحیح کل عبارت این چنین است:
«كَانَ هَدَفُ الرِّيَاضَةِ النِّهَائِيَّةِ فِي المَاضِي تَرْبِيَةَ شَبَابٍ أَقْوِيَاءَ لِلجَيْشِ.»

۳۵- (مسئله رضایی، درک مطلب، ترکیبی)
«أَصْبَحَتْ» فعل ماضی، مفرد مؤنث غائب، ثلاثی مزید (من باب إفعال)، مبنی بر ففتح و از نظر اعراب، فعل ناقص و اسم آن «الرِّیَاضَةُ» است.

۳۶-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۸۲)

در گزینه‌ی «۱» «ناجین» صحیح است؛ زیرا خبر فعل ناقص، منصوب می‌باشد که در اینجا منصوب با «یا» است.

۳۷-

(مبیر همایی، ترجمه و قواعد، صفحه‌ی ۷۱)

لَمْ تَعْلَمَی: ندانسته‌ای، «لم» با فعل مضارع، ماضی منفی ساده یا نقلی ایجاد می‌کند. «الرزق»: مفعول است.

۳۸-

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه و قواعد، صفحه‌ی ۶۹)

فعل (لِعَمَلٍ) به معنای (باید عمل کنیم) است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: حرف (له) به معنای (داشتن) است؛ مدرک رایانه دارم.

گزینه‌ی «۲»: حرف (له) در این عبارت به معنای (مال - از آن) است؛ (این سیم‌کارت مال کیست؟)

گزینه‌ی «۴»: حرف (له) در این جا به معنای «تا» می‌باشد؛ (به مغازه رفتم تا یک گوشی همراه بخرم).

۳۹-

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه و قواعد، صفحه‌ی ۸۱)

«کان» ... ینظنون: تمیز می‌کردند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: در این گزینه فعل (کان) به معنای «داشت» است؛ زیرا با (عند) به کار رفته است.

گزینه‌ی «۳»: در این گزینه (کان) چون با فعل ماضی به کار رفته است به معنای ماضی بعید فارسی است. (معلم ما مبحث «فاعل» را پیش از ورود من به کلاس درس داده بود).

گزینه‌ی «۴»: در این گزینه فعل (کان) معنای (بود) دارد؛ (در منزل باز بود پس دزدی در آن داخل شد).

۴۰-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، ترکیبی)

نقش کلمه «اللساتین» اسم فعل ناقص است، نه خبر فعل ناقص.

حرف (ت) در آخر صیغه‌ی مفرد مؤنث غایب فعل ماضی ناقص علامت تأنیث است نه اسم فعل ناقص.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کلمه (قول) فاعل است و ضمیر (ک) مفعول و کلمه (لا یحزن) فعل است.

گزینه‌ی «۲»: کلمه (تُساعدُ) فعل و فاعل است (فاعل آن ضمیر مستتر «هی» است) و کلمه (الطلب) مفعول است.

گزینه‌ی «۴»: کلمه‌ی (الکاذبون) اسم فعل ناقص، یعنی (لیس) است و (محترمین) خبر فعل ناقص است.

دین و زندگی (۲)

۴۱-

(مفهم رضایی بقا)

امام عصر (عج) در پاسخ به یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب که درباره‌ی «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال کرد و راه چاره را پرسید، فرمود: «و در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید. که آنان حجت من بر شما می‌باشند و من حجت خدا بر آن‌ها می‌باشم.» این حدیث به زمان شناس بودن فقیه اشاره دارد.

(درس ۱۴، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۴۲-

(وهبه کاغزی)

از اشتراکات ولی فقیه و مرجع تقلید این است که هر دو باتقوا، عادل و زمان شناس باشند.

(درس ۱۴، صفحه‌های ۱۶۴ و ۱۶۵)

۴۳-

(هامر دورانی)

مقبولیت یعنی ولی فقیه از جانب مردم پذیرفته شده باشد و مردم به او اطمینان کنند، تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد.

(درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۶۵)

۴۴-

(وهبه کاغزی)

حق رهبر بر مردم یعنی وظیفه‌ی مردم این است که استقامت و پایداری در برابر مشکلات را داشته باشند و حق مردم بر رهبر یعنی وظیفه‌ی رهبر این است که باعث حفظ استقلال کشور و مانع از نفوذ بیگانگان شود.

(درس ۱۵، صفحه‌های ۱۷۴ و ۱۷۵)

۴۵-

(مرتضی مصنی کبیر)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر خود را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی حکم و نظر امام را نمی‌داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناس، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»

(درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۶۲)

۴۶-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند. عبارت قرآنی «فلو لا نفر من کل فرقه منهم طائفة ليتفقهوا فی الدین» بیانگر این مفهوم است.

(درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۶۱)

۴۷-

(سینا قارالمسینی)

امام علی (ع) در نامه‌ای به مالک اشتر می‌فرماید: «کسانی را که از دیگران عیب‌جویی می‌کنند، از خود دور کن؛ زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.» و «اگر با دشمن پیمان‌بستی، از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباش که دشمن گاهی از این راه تو را غافل گیر می‌کند.»

(درس ۱۵، صفحه‌ی ۱۷۸)

۴۸-

(وهبه کاغزی)

روی گردانی از بدی‌ها یکی از راه‌های کسب عزت است که قرآن در این باره می‌فرماید: «آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه‌ی عمل خود می‌بینند و بر چهره‌ی آنان غبار ذلت می‌نشیند.»

(درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۸۵)

۴۹-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

با توجه به این که نوجوان و جوان به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه دار نشده است و گرایش او به خوبی قوی‌تر است، می‌تواند به تمایلات پست پاسخ منفی دهد.

خداوند حد توجه به تمایلات دانی را می‌داند.

(درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۸۹)

۵۰-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

حضرت علی (ع) در حدیث «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کم‌تر از آن نفروشید.»، بهای انسان را بهشت معرفی کرده و حدیث «ای فرزندان آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» با آن هم مفهوم می‌باشد.

(درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۸۷)

۵۱-

(نام‌ دورانی)

تشبیه مردم یک جامعه به سوارشدگان در یک کشتی مربوط به مسئولیت «مشارکت در نظارت همگانی» است. اجرای این مسئولیت سبب آسان‌تر شدن هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی می‌شود.

(درس ۱۵، صفحه‌ی ۱۷۶)

۵۲-

(نام‌ دورانی)

فلسفه وجود نهادهایی همچون مجمع تشخیص مصلحت نظام، مشورت دادن به رهبر است. (تصمیم‌گیری بر اساس مشورت)

(درس ۱۵، صفحه‌ی ۱۷۴)

۵۳-

(سیرا‌صان هنری)

در عصر غیبت:

مرجعیت دینی ← مرجعیت فقیه

ولایت ظاهری ← ولایت فقیه

(درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۶۴)

۵۴-

(سیرا‌صان هنری)

رهبر باید مدیر و مدیر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

(درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۶۵)

۵۵-

(معمومه طبیعی)

تحقیقات نشان می‌دهد که یکی از راه‌های مبارزه با کژی‌ها و زشتی‌ها در جامعه، افزایش عزت‌نفس انسان‌ها است و کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در برابر تمایلات دانی (پست) خویش شکست خورده است.

(درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۹۰)

۵۶-

(بنفشه فاضلی)

خداوند مخلوقات دیگر را آفرید تا بشر از آن‌ها بهره‌گیرد و انسان را آفرید تا به جایگاه قرب الهی نایل شود. قرآن یکی از راه‌های اصلی رسیدن به چنین هدفی را کسب «عزت نفس» می‌داند.

(درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۸۶ و ۱۸۷)

۵۷-

(مهم‌ رضایی‌بغا)

در آیه «وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَقَدَةً» به هدف رشد و پرورش فرزندان در خانواده اشاره می‌کند. رشد اخلاقی و معنوی در آیه «مَوَدَّةٌ وَ رَحْمَةٌ» مورد اشاره است.

(درس ۱۷، صفحه‌های ۱۹۵، ۲۰۱ و ۲۰۲)

۵۸-

(مهم‌ رضایی‌بغا)

هر کس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده‌او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. نظام هستی بر عدالت است. تشریح گزینه‌ی «۲»: خواسته فطری ارتباطی به عمل اختیاری انسان ندارد.

(درس ۱۷، صفحه‌ی ۱۹۹)

۵۹-

(مهم‌ رضایی‌بغا)

زن و مرد اگر چه در ویژگی‌های انسانی و فطری با هم مشترک‌اند و خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. این تفاوت‌ها به گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است. تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را برعهده بگیرند.

(درس ۱۷، صفحه‌ی ۱۹۷)

۶۰-

(مهم‌ رضایی‌بغا)

اگر فقط هدف اول یعنی پاسخ به نیاز جنسی که اولین کشش و جاذبه میان زن و مرد است را در ازدواج دنبال کنیم و برای اهداف دیگر تلاش نکنیم، پس از مدتی اختلافات ظاهر می‌شوند و دوری روحی و روانی یا همان طلاق عاطفی زندگی را خسته‌کننده می‌کند. مهم‌ترین عامل پایداری خانواده، درک درست از زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک است.

(درس ۱۷، صفحه‌ی ۱۹۷، ۲۰۰ و ۲۰۲)

زبان انگلیسی (۲)

۶۱-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «اگر تصمیم داری به فروشگاه بزرگ مرکزی بروی، آیا برای من کمی خرید خواهی کرد؟»

تکات مهم درسی

شکل جمله سؤالی است، پس ابتدا باید از فعل کمکی مناسب استفاده کنیم. با این فرض گزینه‌های دوم و چهارم که حالت خبری دارند، حذف می‌شوند. مطابق با الگوی جملات شرطی نوع اول، در این سؤال باید از زمان آینده ساده استفاده شود.

(گرامر)

۶۲-

(نزا باران‌طلب)

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم آن گیاهان بیشتر رشد خواهند کرد اگر به صورت منظم به آن‌ها مقداری آب بدهید.»

تکات مهم درسی

مطابق با الگوی جملات شرطی نوع اول، در این سؤال به زمان آینده ساده نیاز داریم:

آینده ساده , حال ساده + If

(گرامر)

۶۳-

(رژا کیاسالار)

ترجمه جمله: «دکترها نسبت به جان او نگران بودند، اگرچه سخت‌ترین تلاش خود را انجام دادند تا مرد مجروح را نجات دهند.»

تکات مهم درسی

در هر دو جای خالی این سوال باید از صفت مفعولی استفاده کنیم؛ زیرا این صفات به انسان نسبت داده شده‌اند و بیانگر پذیرش حالتی هستند.

(گرامر)

۶۴-

(مهمربنا ایزری)

ترجمه جمله: «من خیلی شگفت‌زده شدم وقتی شنیدم اندرو در سن پانزده سالگی بورسیه دانشگاه هاروارد را برده است.»

(۱) علاقه‌مند (۲) راضی

(۳) شگفت‌زده (۴) ترسیده (واژگان)

۶۵-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «پدرم در مورد رعایت کردن یک به یک همه مراسم‌های سنتی و مذهبی خیلی جدی است.»

(۱) شرطی (۲) آموزشی

(۳) سنتی (۴) تفریحی (واژگان)

۶۶-

(مهمربنا ایزری)

ترجمه جمله: «دانشمندان کاملاً مطمئن هستند که آن‌ها دارویی برای سرطان در آینده نزدیک پیدا خواهند کرد.»

(۱) محبوب (۲) جدی
(۳) ناشناخته (۴) مطمئن، خاص

(واژگان)

۶۷-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «فرهنگ که هویت ملی یک کشور را شکل می‌دهد به بهترین وجه به وسیله هنرمندان و آثارشان نشان داده می‌شود.»

(۱) هویت (۲) اقتصاد
(۳) لذت (۴) اندازه‌گیری

(واژگان)

الف: می‌توانم به شما کمک کنم، آقا؟

ب: قطعاً، می‌خواهم چند تا صنایع دستی ایرانی بخرم.

الف: ما این‌جا تعداد زیادی محصول جالب داریم. آن‌ها دست‌ساز هستند.

ب: واقعاً؟ منظورتان این است که آن‌ها را با دست درست کرده‌اید؟

الف: بله. عموزاده‌هایم در کارگاهشان با هم کار می‌کنند تا آن‌ها را تولید کنند.

ب: اگرچه (تولید) آن‌ها نیاز به کار بسیار دارد، آن‌ها خیلی گران به نظر نمی‌رسند.

قیمتشان کمی ارزان است.

الف: بله، همین‌طور است. شما می‌توانید هم‌چنین از یک تخفیف خوب بهره ببرید اگر

بیش از ۳ عدد (از محصولات) را با قیمت بیش از ۵ میلیون تومان بگیرید.

ب: من قصد دارم ۲ فرش و ۳ قالیچه بخرم. لطفاً آن‌ها را بسته‌بندی کنید.

۶۸-

(سپیره عرب)

(۱) صنایع دستی (۲) کارگاه
(۳) روستا (۴) اثر انگشت

(مکالمه)

۶۹-

(سپیره عرب)

(۱) عالی (۲) دست‌ساز
(۳) غنی (۴) فرهنگی

(مکالمه)

۷۰-

(سپیره عرب)

(۱) منحصر به فرد (۲) گران
(۳) طبیعی (۴) شوکه شده

(مکالمه)

۷۱-

(سپیده عرب)

(۱) تخفیف

(۲) سوغات

(۲) هنر

(۴) اقتصاد

(مکالمه)

۷۲-

(سپیده عرب)

(۱) تلاش کردن

(۲) انتظار داشتن

(۲) موافقت کردن

(۴) بسته‌بندی کردن

(مکالمه)

۷۳-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه‌ی جمله: «فردی اهل کالیفرنیا احتمال بیش‌تری دارد که بگوید «از این‌جا (تا) اداره‌ی

پست پنج دقیقه است.»»

(درک مطلب)

۷۴-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه‌ی جمله: «در یونان ممکن است مجبور شوید همه‌ی راه تا مقصدتان را به‌دنبال کسی

بروید.»

(درک مطلب)

۷۵-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه‌ی جمله: «ممکن نیست شما از یک مکزیکی بشنوید که به‌گرددشگری بگوید

«متأسفم، راه را نمی‌دانم.»»

(درک مطلب)

۷۶-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "them" که زیر آن خط کشیده شده اشاره به "people"

دارد.»

(درک مطلب)

۷۷-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «متن اساساً درباره‌ی رابطه‌ی بین ورزش و فعالیت‌های مغزی است.»

(درک مطلب)

۷۸-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن، ورزش هوازی باعث می‌شود قلب و مغز شما فعال‌تر باشند.»

(درک مطلب)

۷۹-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که هرچه حرکات بدن پیچیده‌تر باشد، مغز بهتر

عمل می‌کند.»

(درک مطلب)

۸۰-

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «ضمیر "it" که زیر آن خط کشیده شده است به "blood" «خون» اشاره

می‌کند.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۷)

۸۱-

(امیر ورکیایی، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۵)

بنابر تعریف، سری زمانی مجموعه داده‌هایی است که در طی زمان با فواصل منظم گردآوری می‌شوند. در گزینه‌ی «۲» فواصل زمانی دیده نمی‌شود.

۸۲-

(امیر ورکیایی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۰)

نرخ بیکاری سال گذشته برابر است با: $13 - 1 = 12\%$

$$\frac{12}{100} \times 26,000,000 = 3,120,000$$

۸۳-

(امیر زراندوز، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۶۱)

با توجه به جدول داده شده، مقدار نماتوب مطلوب یک فرد ۴۸ ساله برابر ۲۵ است، لذا خواهیم داشت:

$$BMI = \frac{\text{وزن برحسب کیلوگرم}}{\text{مربع قد برحسب متر}} \Rightarrow 25 = \frac{x}{\pi^2}$$

$$\Rightarrow x = 25 \times 4 = 100 \text{ (کیلوگرم)}$$

۸۴-

(امیر زراندوز، سری‌های زمانی، صفحه‌ی ۶۳ تا ۶۶)

نمودار هر ۶ سال یکبار تکرار می‌شود، پس دوره تناوب آن ۶ سال است. لذا می‌توان چنین گفت که:

$$\begin{array}{c} -6 \\ \curvearrowright \\ 94 \end{array} \quad \begin{array}{c} 88 \\ \curvearrowleft \\ 94 \end{array} \Rightarrow \text{میزان صادرات در سال } 88 = \text{میزان صادرات در سال } 94$$

$$\begin{array}{c} +6 \\ \curvearrowright \\ 74 \end{array} \quad \begin{array}{c} 80 \\ \curvearrowleft \\ 74 \end{array} \Rightarrow \text{میزان صادرات در سال } 80 = \text{میزان صادرات در سال } 74$$

$\Rightarrow$ میلیارد دلار $10 = \text{میزان صادرات در سال } 80 = \text{میزان صادرات در سال } 74$

میلیارد دلار $30 = 40 - 10 = \text{اختلاف مورد نظر}$

۸۵-

(امیر زراندوز، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۷ تا ۶۰)

می‌دانیم شاخص بهای تمام کالاها در سال پایه برابر ۱۰۰ است، لذا:

تورم قیمت نان بین سال‌های ۹۰ تا ۹۶

$$= \frac{(\text{شاخص بهای نان در سال } 90) - (\text{شاخص بهای نان در سال } 96)}{(\text{شاخص بهای نان در سال } 90)} \times 100$$

$$\Rightarrow 80 = \frac{x - 100}{100} \times 100 \Rightarrow x = 180$$

۸۶-

(مهمرب بیرایی، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۷ تا ۶۰)

$$\frac{\text{شاخص مسکن در سال } 96 \times \text{هزینه مسکن در هر ماه سال } 90}{\text{شاخص مسکن در سال } 90} = \text{هزینه مسکن در هر ماه سال } 96$$

$$\Rightarrow \frac{1/5 \times 150}{100} = 1/5 \times 1/5 = 2/25 \text{ میلیون تومان}$$

$$\frac{2/25 - 1/5}{1/5} = \frac{x}{100} \Rightarrow x = 50 \text{ درصد افزایش هزینه مسکن در هر ماه}$$

۸۷-

(امیر ممبریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۷ تا ۵۹)

$$100 \times \frac{\text{هزینه در سال مورد نظر}}{\text{هزینه در سال پایه}} = \text{شاخص بهای پوشاک و کفش}$$

$$\Rightarrow 100 \times \frac{\text{هزینه در سال } 93}{90} = \text{شاخص سال } 93$$

$$\Rightarrow 240 = \frac{x_1}{150} \times 100 \Rightarrow 100 \times x_1 = 240 \times 150 \Rightarrow x_1 = 360 \text{ هزار تومان}$$

$$\text{هزار تومان } 480 = x_2 \Rightarrow x_2 = \frac{x_2}{150} \times 100 = 320 = \text{شاخص سال } 96$$

$$\text{اختلاف هزینه پوشاک و کفش در سال‌های } 96 \text{ و } 93 = \text{تومان } 480000 - 360000 = 120000$$

۸۸-

(امیر زراندوز، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

$$\text{(هزار تومان)} 600 = 2 \times 300 = 600 \Rightarrow \text{میانگین} = \frac{300}{2} = 150 = \text{خط فقر}$$

$$\text{(هزار تومان)} 200 = K = \frac{600}{3} \Rightarrow K = 200 \Rightarrow 3K = 600 = 2K + 100 = Q_2 - Q_1 = \text{دامنه میان چارگی}$$

$$= 2 \times (200) + 100 = 500 = \text{هزار تومان}$$

۸۹-

(امیر ممبریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۷ تا ۶۰)

تورم را برای کالاها حساب می‌کنیم:

$$\text{درصد تورم A} = \frac{140 - 100}{100} \times 100 = 40\%$$

$$\text{درصد تورم B} = \frac{300 - 120}{120} \times 100 = 150\%$$

$$\text{درصد تورم C} = \frac{425 - 150}{150} \times 100 = 183\%$$

$$\text{درصد تورم D} = \frac{250 - 180}{180} \times 100 = 39\%$$

بنابراین تورم C بیشترین مقدار و بعد از آن B و سپس A و در نهایت D کمترین تورم دارد.

۹۰-

(امیر ممبریان، شاخص‌های آماری، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

ابتدا خط فقر را محاسبه می‌کنیم: (خط فقر = نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه) میانگین درآمد اعضای خانواده‌های ۱ تا ۴ به صورت زیر است:

خانواده	میانگین درآمد هر فرد از خانواده
۱	۵۰۰ هزار تومان
۲	۲۰۰ هزار تومان
۳	۱۱۰۰ هزار تومان
۴	۸۰۰ هزار تومان

میانگین درآمد ماهیانه افراد جامعه:

$$\frac{2 + 1/4 + 2/2 + 2/4}{4 + 7 + 2 + 3} = \frac{8}{16} = 0/5 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{خط فقر} = \frac{0/5}{2} = 0/25 \text{ میلیون تومان}$$

بنابراین خط فقر ۲۵۰۰۰۰ تومان است و فقط درآمد افراد خانواده شماره ۲ کمتر از نصف میانگین درآمد ماهیانه افراد (۲۵۰ هزار تومان) است. جهت رسیدن به خط فقر، دولت ماهیانه باید به‌ازای هر نفر ۵۰ هزار تومان به این خانواده بپردازد.

علوم و فنون ادبی (۲)

۹۱-

(مفسر اصغری، ترکیبی)

الف) کنایه: دل در جهان بستن / استعاره: نونهال و سرزمین (مجاز به علاقه شباهت)

ب) کنایه: سر در پای کسی افکندن / استعاره: مه خورشید کلاه (مجاز به علاقه شباهت)

ج) کنایه: دامن‌کشان رفتن / مجاز: خاک (مزار و گور)

د) کنایه: ثابت قدم بودن / استعاره: زندان (مجاز به علاقه شباهت)

۹۲-

(مفسر اصغری، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۱ تا ۹۳)

وزن بیت گزینه‌ی «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

از	د	ر	خی	شم	م	ران
در	ة	م	شه	ری	غ	ریب
-	U	U	-	-	U	-

کین	نَ	طَ	ری	ق	و	فاست
در	ة	م	مُل	کی	گ	داست
-	U	U	-	-	U	-

گزینه «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

ای	کا	ش	بر	ف	تا	دی
تا	مُد	د	عی	نَ	مان	دی
-	-	U	-	U	-	-

بُر	قع	ز	رو	ی	لی	لی
مَج	نو	نَ	مُب	تَ	لا	را
-	-	U	-	U	-	-

گزینه «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۹۳-

(اعظم نوری نیا، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۲)

هجای پایان نیم‌مصراع در این بیت، هجای بلند است. «هان» در جهان / «فس» در نفس

۹۴-

(اعظم نوری نیا، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۱ و ۹۳)

بیت گزینه‌ی «۴» بر وزن «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» است.

۹۵-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، کنایه، صفحه‌ی ۹۷)

«خون دل ریختن» کنایه از «رنج دادن دل»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «در پا ریختن» کنایه «از بی توجهی»

گزینه «۲»: «چین داشتن ابرو» کنایه از «ناراحت و عصبانی بودن»

گزینه «۴»: «میان بستن» کنایه از «آماده شدن»

۹۶-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۳)

وزن بیت گزینه «۲»: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است که برش هجایی آن دستة چهارتایی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۳»: مستفععلن فعولن مستفععلن فعولن

گزینه «۴»: مستفععلن مفعولن مستفععلن مفعولن

۹۷-

(سعید بعفری، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۰)

وزن بیت گزینه‌ی «۳»: -U-- / -U--- / -U--- / -U-- / -U--

۹۸-

(سعید بعفری، کنایه، صفحه‌ی ۹۷)

سر کار تو با خانه‌ی خمار افتادن / سر بسته / بر سر بازار افتادن

۹۹-

(کاتلم کاطمی، پایه‌های آوایی همسان دولختی، صفحه‌ی ۹۰)

بیت گزینه «۳»: «مستفععلن مستفععلن مستفععلن مستفععلن»

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۰۰-

(کاتلم کاطمی، کنایه، صفحه‌ی ۹۷ و ۱۰۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تیشه به پای خود زدن ← آسیب رساندن به خود

گزینه «۲»: خار از پا در آمدن ← حل کردن مشکل (باری رساندن)

گزینه «۳»: به سر باز آمدن ← با اشتیاق آمدن (شوق فراوان داشتن)

تاریخ (۲)

۱۰۱-

(آزاره میرزایی، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۲) الف) کتاب تاریخی حمدالله مستوفی «تاریخ گزیده» و منظومه حماسی تاریخی وی «ظفرنامه» نام داشت. ب) تسامح و تساهل دینی مغولان باعث شد که پیروان دین‌های گوناگون در میان آنان به تبلیغ دین خود بپردازند. پ) امیر علیشیر نوایی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بايقرا مشوق جدی هنر و هنرمندان بود. ت) رصدخانه سمرقند در زمان آلف بیگ میرزا در دوره تیموری بنا شد.

۱۰۲-

(آزاره میرزایی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲۶، ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۶) الف) در نتیجه هم‌نوایی دین و دولت و برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی، حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی - اسلامی یافت. ب) مجموعه تاریخی امیر چخماق یزد از آثار دوره تیموریان است. پ) فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه بایسنقری است. ت) طریقت صفویان در قرن نهم هجری تحت تأثیر شرایط فکری و فرهنگی جامعه ایران، نخست به مذهب تشیع گرایش یافت و سپس به جنبشی سیاسی و مذهبی تبدیل شد.

۱۰۳-

(پهروز بیبی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌ی ۱۳۶ و ۱۴۷) الف) شاه اسماعیل یکم صفوی در نبرد مرو از بکان را شکست داد. ب) شاه صفی عهدنامه صلح قصر شیرین (عهدنامه ذهاب) را با عثمانی منعقد کرد. ج) نیروهای روسی در زمان شاه سلیمان به رشت حمله کردند. د) در زمان شاه تهماسب نیروهای سلطان سلیمان عثمانی به ایران حمله کردند.

۱۰۴-

(پهروز بیبی، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌های ۱۳۸، ۱۴۲، ۱۴۴ و ۱۴۵) **تشریح عبارت‌های نادرست:** ب) دولت ایران و گورکانیان هند بر سر قندهار با یکدیگر اختلاف داشتند. پ) امام قلی خان حاکم فارس به دستور شاه صفی به قتل رسید.

۱۰۵-

(علیرضا عوض آباریان، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۰ و ۱۶۱) **تشریح گزینه‌های دیگر:** گزینه‌ی «۱»: در قرن ۴ م. امپراتوری روم بر اثر مشکلات اداری و اقتصادی به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شد. بیزانس با وجود از دست دادن سرزمین‌های آفریقایی و بخش وسیعی از قلمرو آسیایی خود، همچنان دوام آورد. گزینه‌ی «۳»: برخلاف امپراتوری بیزانس، امپراتوری روم غربی نتوانست در برابر سیل تهاجم دسته‌های ژرمن در سده‌های ۵ و ۶ م ایستادگی کند و فروپاشید. گزینه‌ی «۴»: قلمرو امپراتوری روم غربی پس از فروپاشی، به چندین سرزمین جدا از هم تجزیه شد.

۱۰۶-

(علیرضا عوض آباریان، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۲ و ۱۶۳) **تشریح عبارت نادرست:** ب) شارلمانی با جنگ‌های پی‌درپی که با خونریزی بسیار همراه بود، بخش اعظم اروپای غربی و مرکزی را تا سال ۸۰۰ م تحت سلطه خود درآورد. پ) شارلمانی برای اداره قلمرو خود، نهاد اداری دوران امپراتوری روم موسوم به کومس یا کنت را احیا کرد که این افراد به عنوان نماینده پادشاه، مناطق مختلف امپراتوری فرانک‌ها را اداره می‌کردند.

۱۰۷-

(علیرضا عوض آباریان، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۳ تا ۱۶۵) پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹م، هرج و مرج اروپا را فرا گرفت و حملات طوایف غیرتمدن از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. در نتیجه قسمت‌هایی از زمین‌های خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیر نظامی به زبردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار می‌کردند. گروهی از سرف‌ها، کشاورزان آزادی بودند که به علت بدهکاری سرف شدند و این گروه به علت ناامنی و هرج و مرج زمین خود را به فرد نیرومندی واگذار کردند و در عوض آن از حمایت او برخوردار شدند.

۱۰۸-

(مهری کارزان، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۴۸ و ۱۴۹) الف) شاعران شاخص عصر صفوی: وحشی بافقی - محتشم کاشانی - صائب تبریزی ب) مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دوره صفویان تاریخ: عالم آرای عباسی: اسکندر بیگ منشی / احسن التواریخ: حسن بیگ روملو / حبیب السیر: غیاث‌الدین خواندمیر ج) مدرسان دستیاری داشتند که به آنها خلیفه (مبصر) یا مُعید گفته می‌شد.

۱۰۹-

(مهری کارزان، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۵۱ تا ۱۵۳) **تشریح گزینه‌های دیگر:** گزینه‌ی «۱»: بهاء الدین محمدبن حسین عاملی از علمای برجسته ایران در عصر صفوی و معروف به شیخ بهایی است. گزینه‌ی «۲»: ملاصدرا میراث گرانبه چهار جریان فکری بزرگ اسلامی یعنی فلسفه مشاء، اشراق، کلام و عرفان را به هم ریخت و نظام فلسفی نوینی به وجود آورد. گزینه‌ی «۳»: معماری ایرانی در دوره صفوی، با برخورداری از تجارب معماری فاخر عصر تیموری و نیز در سایه ثبات و امنیت و حمایت پادشاهان به‌ویژه شاه عباس اول، شکوفا شد.

۱۱۰-

(هژبر رحیمی، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۵۴ و ۱۵۶) الف) شاهنامه تهماسبی از آثار مربوط به مکتب تبریز است. ب) رضا عباسی پایه‌گذار مکتب اصفهان بود و مهم‌ترین نوآوری او در نگارگری این بود که زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید. پ) در این دوره فولاد توسعه بیشتری یافت و ظرافت، خلاقیت و زیبایی در خلق آثار هنری مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت.

تاریخ (۲) (شاهد «گواه»)

۱۱۱-

(سؤال ۸۱۸، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌ی ۱۲۷ کتاب درسی)
هجوم ویرانگر و وحشت‌انگیز مغول به ایران و نگرانی و ناامیدی که در جامعه ایجاد کرد، نقش مؤثری در روی آوردن مردم به تصوف و رفتن به درون خانقاه‌ها داشت.

۱۱۲-

(سؤال ۸۱۰، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌ی ۱۲۶ کتاب درسی)
اسلام آوردن مغولان، یکی از رویدادهای مهم دوره ایلخانان بود؛ زیرا در نتیجه هم‌نوایی دین و دولت برتری شریعت اسلامی بر یاسای چنگیزی، حکومت ایلخانی ماهیت ایرانی - اسلامی یافت و موجب شد که مردم نسبت به آن‌ها احساس بیگانگی کم‌تری بکنند. هم‌چنین با مسلمان شدن مغول‌ها، نفوذ و قدرت ایرانیان در دربار ایلخانان و اداره‌ی حکومت بیش از پیش افزایش یافت و زمینه برای بازسازی ایران و انجام اصلاحاتی در امور سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم آمد.

۱۱۳-

(سؤال ۸۷۷، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)
شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران و ایلات قزلباش، اقدام به ایجاد سپاهی دائمی و حرفه‌ای کرد که کاملاً مطیع و وفادار به شخص او بود. الله‌وردی خان گرجی به بالاترین مقامات نظامی و سیاسی دست یافت.

۱۱۴-

(سؤال ۸۸۴، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) شاهزاده بی‌کفایتی هم‌چون حسین میرزا به عنوان جانشین شاه سلیمان انتخاب شد.
ج) در دوران شاه سلطان حسین تعصبات مذهبی و فشار بر اقلیت‌های دینی افزایش یافت و اسباب نارضایتی گروه‌هایی از مردم ایران را فراهم آورد.

۱۱۵-

(سؤال ۹۳۶ (با تغییر)، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۵۱ کتاب درسی)
میرداماد مشهور به معلم ثالث از بنیان‌گذاران مکتب فلسفی اصفهان است. محمدباقر مجلسی فرزند محمدتقی مجلسی، صاحب دائرةالمعارف بزرگ حدیثی به نام بحارالانوار است.

۱۱۶-

(سؤال ۹۴۴، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۵۴ و ۱۵۵ کتاب درسی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) هنرمندانی چون میرعلی هروی و میرعماد حسنی قزوینی خوشنویسی را به کمال رساندند.

د) مجموعه آثار خلق شده در دومین پایتخت صفویه (قزوین) از ویژگی‌ها و نوآوری‌هایی برخوردار بود که موجب شد سبک نقاشی آنان، به عنوان مکتب نگارگری قزوین نامیده و معروف شود.

۱۱۷-

(سؤال ۹۴۲، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه‌ی ۱۵۴ کتاب درسی)

کتابت شاهنامه تهماسبی در زمان شاه تهماسب به پایان رسید.

۱۱۸-

(سؤال ۹۸۶، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۰ کتاب درسی)

قسطنطنیه، به سبب برخورداری از موقعیت جغرافیایی و ارتباطی ویژه و داشتن باروهای دفاعی مستحکم، پایگاه مهمی برای تسلط آن امپراتوری بر ولایات تابع و حفاظت از راه‌های مهم تجارتنی به شمار می‌رفت.

۱۱۹-

(سؤال ۹۹۸، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۶ و ۱۶۷ کتاب درسی)

علل و عوامل بروز جنگ‌های صلیبی:

۱- مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی ۲- به خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس ۳- موفقیت‌های نظامی مسیحیان در اندلس

۱۲۰-

(سؤال ۹۹۹، قرون وسطا، صفحه‌ی ۱۶۶ کتاب درسی)

به دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف ژرمنی به سرزمین‌های اروپای غربی و رکود و تعطیلی فعالیت‌های تجاری و کارگاهی، این سرزمین‌ها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعددی هم‌چون افزایش جمعیت، بیکاری، فقر و کمبود مواد غذایی مواجه شده بود. سلجوقیان در نبرد ملازگرد امپراتوری بیزانس را شکست دادند.

جغرافیا (۷)

۱۲۱-

(علیرضا عوض آبادیان، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۳۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) مرزهای سیاسی مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی کشورها از یکدیگر هستند.

د) در آب‌های آزاد فعالیت‌هایی مثل کشتی‌رانی، فعالیت نظامی، ماهیگیری برای همه کشورهای آزاد است. مشروط به اینکه مخل دریاوردی بین‌المللی نباشد.

۱۲۲-

(هژبر ریمی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۰ و ۱۳۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: رشته کوه پیرنه خط مرزی میان فرانسه و اسپانیا است - منطقه انحصاری اقتصادی بعد از دریای سرزمینی قرار گرفته است.

گزینه‌ی «۳»: خط الرأس خطی است که از متصل کردن نوک بلندترین نقاط کوهستانی به یکدیگر به وجود می‌آید. - خط منصف خط مرزی است که عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم، متصل می‌کند. - آب‌های پشت خط مینا آب‌های داخلی هستند.

گزینه‌ی «۴»: منطقه نظارت بعد از آب‌های داخلی و دریای سرزمینی واقع شده است.

۱۲۳-

(موری کاردان، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۴)

مرزها در هر کشوری اهمیت خاصی دارند و امنیت و استقلال هر کشور به مرزهای آن وابسته است. مرزها حد حاکمیت ملی یک کشور محسوب می‌شوند.

۱۲۴-

(بهرز یبسی، معنا و مفهوم ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۸)

سرزمین گرینلند همانند عراق، انگلستان، دانمارک و آذربایجان دارای سیستم ناحیه‌ای و ترکیبی هستند. ترکیه همانند سودان شمالی و بسیاری از کشورهای دیگر دارای سیستم تک‌ساخت هستند. نیجریه و مالزی همانند برزیل و استرالیا، کانادا و ... دارای سیستم فدرال هستند.

۱۲۵-

(الهام میرزایی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۲ و ۱۳۳)

مرز بین کانادا و آلاسکا از مرزهای پیشتاز (قبل از سکونت) است. مرز بین کره شمالی و کره جنوبی روی مدار ۳۸ درجه و مرز بین کانادا و امریکا روی مدار ۴۹ درجه شمالی تعیین شده است.

۱۲۶-

(الهام میرزایی، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۳۲ تا ۱۳۴)

الف) سازمان‌های مردم نهاد و غیرحکومتی و حکومت‌های مستقل جزء بازیگران سیاسی اصلی و عمده جهان هستند.

ب) در قرن نوزدهم، راتزل که پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود، نظریه فضای حیاتی را مطرح کرد. این نظریه در قرن بیستم محکوم شمرده شد.

پ) مکتبدر منطقه خشکی اوراسیا از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق را قلعه (دژ) جهان می‌دانست.

۱۲۷-

(بهرز یبسی، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)

در کشور فدرالی به تفاوت‌های فرهنگی و جغرافیایی بیش‌تر توجه می‌شود.

در نظام تک‌ساخت (یک‌پارچه) حفظ همبستگی و وحدت ملی در شرایط بحرانی آسان‌تر است.

کشور روسیه و پاکستان از همسایگان ایران دارای نظام فدرالی است.

۱۲۸-

(مهدی ابراهیم‌علی‌نژاد، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۸)

عوامل مؤثر در قدرت ملی: عوامل جغرافیایی: موقعیت جغرافیایی، آب و هوا، وسعت و شکل، منابع زیستی و ...

عوامل فرهنگی: درجه سواد، افتخارات ملی و ...

عوامل سیاسی: چگونگی رهبری و مدیریت سیاسی، نوع حکومت و ...

عوامل علمی و فناوریانه

عوامل اقتصادی

عوامل اجتماعی

عوامل نظامی - عوامل فضایی و عوامل بین‌المللی

۱۲۹-

(علیرضا عوض آبادیان، کشور، یک ناحیه سیاسی، صفحه‌ی ۱۳۶ و ۱۳۷)

به‌طور معمول، تمرکز قدرت سیاسی و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی، تمرکز اقتصادی نهاد‌های مالی و پولی و شرکت‌های بزرگ و ثروت و قدرت در پایتخت‌ها، موجب تبدیل آنها به کلان شهرها می‌شود که پیامدهایی چون رشد جمعیت، ترافیک، آلودگی هوا و کمبود مسکن و خدمات را به دنبال دارد.

عوامل مهم در انتخاب یک مکان به‌عنوان پایتخت: داشتن قابلیت‌های محیطی مناسب، داشتن جمعیت قابل توجه، دسترسی آسان به سرتاسر کشور، داشتن قابلیت دفاعی مناسب

۱۳۰-

(هژبر ریمی، ژئوپلیتیک، صفحه‌ی ۱۴۹ و ۱۵۱)

عوامل مؤثر در قدرت ملی را می‌توان به پنج گروه تقسیم کرد: ۱- موقعیت جغرافیایی کشور ۲- وسعت، شکل و ناهمواری‌های کشور ۳- بنیاد‌های زیستی کشور ۴- منابع انرژی و معدنی کشور ۵- جمعیت کشور

داشتن جمعیت زیاد از عوامل قدرت ملی است و جمعیت زیاد پیش شرط قدرت است اما کیفیت و ترکیب جمعیت نیز اهمیت دارد.

همگونی جمعیت از نظر قومی، زبانی و دینی در افزایش قدرت ملی مؤثر است.

جامعه‌شناسی (۷)

۱۳۶-

(سوقیا فرقی، سرآغاز بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۵)

با فروپاشی بلوک شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی، جریان نسل دوم از غرب‌گرایان یعنی «روشنفکران» نه «منورالفکران» جاذبه خود را از دست دادند و غرب‌گرایان دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

۱۳۷-

(هژبر ریمی، انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۲۲)

فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره) گرچه با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد، ولی در حد یک حرکت اصلاحی یا ساختار متوقف نشد و به صورت یک حرکت انقلابی درآمد. حاکمیت آرمانی دینی، در اندیشه‌ی اجتماعی و سیاسی شیعی، حاکمیت الهی است که به وسیله پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) تحقق پیدا می‌کند و در زمان غیبت امام زمان (عج) اجرای روشمند احکام الهی، وظیفه‌ی کسانی می‌شود که هم آگاه و عالم به احکام و شرایط اجرای احکام باشند و هم به آگاهی خود عامل باشند.

۱۳۸-

(بهرروز بیبی، انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۸)

تعامل عالمان شیعی با حاکمان قاجار بر مدار مقاومت منفی بود و هنگامی که دولت‌مردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.

۱۳۹-

(بهرروز بیبی، انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۹)

هدف جنبش عدالتخانه تنها اصلاح کار یا رفتار خاصی از پادشاه نبود بلکه اصلاح شیوه زمامداری شاه بود و این حرکت، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌ساخت و جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. با اوج‌گیری جنبش عدالت‌خانه، منورالفکران غرب‌زده به آن پیوستند و در جریان بست‌نشینی در سفارت‌خانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

۱۴۰-

(سوقیا فرقی، انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۲۳)

انقلاب‌های آزادی‌بخش، در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند و از فردای پیروزی، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو باز می‌گشت.

۱۳۱-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، سرآغاز بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۱)

مهم‌ترین ویژگی‌های نخستین بیدارگران اسلامی آن است که: به خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی توجه داشتند و خواستار استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع اسلامی بودند.

به دنبال اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند. بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند. بسیاری از آنان وحدت امت اسلامی یا تشکیل قدرت واحد اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

۱۳۲-

(اله‌آق میرزایی، سرآغاز بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۲ و ۱۱۳)

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. نسل اول جریان اجتماعی که موازی نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت به «منورالفکران» و نسل دوم به «روشن‌فکران» شهرت یافتند.

۱۳۳-

(سوقیا فرقی، سرآغاز بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۴)

«الف»: رهاورد حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی، استبداد استعماری است.
«ب»: در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام می‌شود.

«ج»: شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی نیز به نوبه خود، بر ذهن و اندیشه غرب‌گرایان کشورهای اسلامی تأثیر می‌گذارد و بدین ترتیب، نسل دومی از غرب‌گرایان در این کشورها پدید می‌آید که با اعتراض به حرکت‌های سیاسی نسل اول می‌نگرد.

۱۳۴-

(هژبر ریمی، سرآغاز بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۱۲)

منورالفکران غرب‌گرا مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند.

۱۳۵-

(اله‌آق میرزایی، انقلاب اسلامی ایران؛ نقطه عطف بیداری اسلامی، صفحه‌ی ۱۲۲)

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را بر کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. آن‌ها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا با حمایت دولت‌های استعمارگر به دست آورده بودند، عالم به عدالت نبوده و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود. انقلاب اسلامی ایران، بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در مشروطه آغاز کرده بودند.

فلسفه

۱۴۱-

(تاهیر پوهریان، اندیشمندی منظم و موشکاف، صفحه‌ی ۸۳ تا ۸۶)

«ارسطو» در شکل‌گیری دانش بشری سهم بیشتری داشته است. روش فکری «ارسطو» به روش مشاء معروف شد و پیروان ارسطو را مشائی می‌نامیدند و پیروان زیادی یافت و اکثر فلاسفه اسلامی پیرو مشرب «ارسطو» شدند. ارسطو در کتاب «طبیعیات» درباره‌ی علل چهارگانه سخن می‌گوید. از نظر ارسطو علتی که کار برای آن انجام می‌شود، «علت غایی» است.

۱۴۲-

(تاهیر پوهریان، اندیشمندی منظم و موشکاف، صفحه‌ی ۹۰)

«ابن‌سینا» در طبیعیات کتاب «شفا» جمله‌ی مذکور در صورت سؤال را مطرح کرده است.

۱۴۳-

(سیرعلیرضا امیری، اندیشمندی منظم و موشکاف، صفحه‌ی ۹۵)

ارسطو سعی داشت تا به «شناخت ما از طبیعت سامان دهد» و هر چیزی را سر جای خود بگذارد. او می‌خواست گروه‌ها و زیرگروه‌هایی تشکیل دهد تا همه چیز در جهان موقعیت معینی پیدا کند.

۱۴۴-

(سیرعلیرضا امیری، اندیشمندی منظم و موشکاف، صفحه‌ی ۹۳، ۹۴ و ۹۹)

با تحلیلی که ارسطو از علت‌های چهارگانه ارائه می‌دهد، مبادی شناخت حقایق جهان از طریق دیدگاه او تبیین می‌شود؛ نه از طریق علت غایی.

۱۴۵-

(معمربین امامی، اندیشمندی منظم و موشکاف، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

آن نوع از خوشبختی که ارسطو آن را برترین نوع می‌داند، «زندگی همراه با اندیشیدن و تفکر» است؛ چون برای ارسطو، عقل شریف‌ترین قوه‌ی انسان است.

۱۴۶-

(معمربین امامی، فلسفه بعد از ارسطو، صفحه‌ی ۱۰۲)

دوره‌ای که معمولاً به هلنیسم معروف است و حدود سه قرن طول کشید و منظور از آن «غلبه‌ی فرهنگ یونانی بر سه امپراطوری بزرگ مقدونیه، سوریه و مصر» آن زمان است.

۱۴۷-

(عاطفه‌ربابه صالحی، فلسفه بعد از ارسطو، صفحه‌ی ۱۰۳ و ۱۰۴)

به عقیده «کلبیان»، انسان نباید از هیچ اتفاقی نگران شود و هیچ درد و رنجی او را آزار دهد.

۱۴۸-

(عاطفه‌ربابه صالحی، فلسفه بعد از ارسطو، صفحه‌ی ۱۰۴)

رواقیون برخلاف افلاطون که به «ادراک حسی» اهمیت نمی‌داد، تمام فلسفه خود را بر «ادراک حسی» مستقر کردند. همچنین به دوگانگی روح و بدن نیز اعتقاد «نداشتند» و دیدگاهشان درباره‌ی انسان «مادی» بود.

۱۴۹-

(فاطمه شهپیری، فلسفه بعد از ارسطو، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۰۷)

از دیدگاه اپیکور آرامش روح با در دست داشتن عنان تمایلات جسمانی و نفسانی به دست می‌آید و این‌گونه انسان بر درد و رنج فائق می‌آید.

۱۵۰-

(فاطمه شهپیری، فلسفه بعد از ارسطو، صفحه‌ی ۱۰۸ و ۱۰۹)

در کنار «احد»، مُثُل جاودانه قرار دارند که صورت‌های کامل و نسخه‌های اصلی همه مخلوقات‌اند. روح انسان هم یکی از همین شعله‌های فروزنده است، هر آنچه هست، اثری از نور خداست و این نور بر همه چیز می‌تابد؛ ولی بیش از همه در روح آدمی می‌توان تَلَأُؤ آن را مشاهده کرد.

روان‌شناسی

۱۵۱-

(سوفیا فرخی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۵ و ۱۶۶)

این مطلب به باور تیم مذاکره کننده دلالت دارد که آنها را توانمند ساختن تا پیروز مذاکرات لوزان شوند که ذیل عامل باورها و نظام ارزشی فرد قرار می‌گیرد و همچنین این نکته به اثر نیروبخشی باورهای مثبت و سازنده نیز اشاره دارد.

۱۵۲-

(الهام میرزائی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۰)

اینکه مواد آرامش‌بخش مطالعه را آسان می‌کند و البته بوی بدی نیز دارد به ترتیب اشاره به عنصر مثبت و عنصر منفی در امر سیگار کشیدن دارد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: عنصر مثبت - عنصر مثبت

گزینه‌ی «۲»: عنصر منفی - عنصر منفی

گزینه‌ی «۴»: عنصر منفی - عنصر مثبت

۱۵۳-

(الهام میرزائی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۵ و ۱۶۸)

الف) انتخاب هدف علاوه بر ایجاد توانمندی باعث انسجام در رفتار می‌شود.
ب) اسناد و عدم کنترل و ادراک کارایی در زمره نگرش‌های نوع مثبت نمی‌باشند بلکه از جمله انگیزش منفی می‌باشد.
پ) نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.

۱۵۴-

(فاطمه شفیعی، انگیزش و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۸ و ۱۶۹)

الف) نکته قابل توجه در انتخاب هدف این است که برای رسیدن به اهداف بالاتر باید آن را به اهداف کوچک‌تر تقسیم کنیم و قدم به قدم به اهداف موردنظر خود برسیم.
ب) فرد تلاش می‌کند تا ناهماهنگی فکری خود را حل کرده و احساس آرامش کند.

۱۵۵-

(فاطمه شفیعی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۵ و ۱۹۶)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) از یافته‌های روان‌شناسی برای پیشگیری بیماری‌های جسمانی استفاده می‌شود.

ه) فشار روانی به طور کلی باعث به هم خوردن تعادل در زندگی می‌شود.

۱۵۶-

(فاطمه شفیعی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۱)

پیامد روانی بیماری ام. اس، افسردگی است و عامل روانی آن فشار روانی و ترس از دست دادن دوست است و همچنین عامل روانی بیماری ضعف شنوایی ناکامی‌های مکرر می‌باشد.

۱۵۷-

(مهرزار صبیتی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۶، ۱۶۷ و ۱۶۹)

تناقضی میان تحصیل در کشور دیگر و تقاضای مدرک معتبر داشتن وجود ندارد. زندگی نیک وی آچیچ نشان دهنده نقش مهم اراده است.

۱۵۸-

(مهمربور صبرابانی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۸)

مسئله درماندگی آموخته شده در مورد انسان‌ها شدیدتر می‌باشد، آدمیان با وجود توانایی می‌آموزند که ناتوان هستند و تلاش آن‌ها موقعیت را به هیچ وجه به نفع آن‌ها تغییر نخواهد داد.

۱۵۹-

(سوفیا فرخی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۵ و ۱۹۶)

فشار روانی، نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی است و این‌که فشار روانی به دو نوع منفی و مثبت تقسیم می‌شود.

۱۶۰-

(مهمربور صبرابانی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۸، ۱۷۰ و ۱۷۴)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) انتخاب هدف، علاوه بر ایجاد توانمندی، باعث انسجام در رفتار می‌شود.

ج) هنگام بروز ناهماهنگی فرد می‌تواند دو کار انجام دهد: ۱- رفتار خود را تغییر دهد.

۲- نگرش خود را تغییر دهد تا بلکه این دو با هم هماهنگ شوند.

د) اغلب افراد علت شکست خود را نمی‌دانند و آن را به امور دیگر نسبت می‌دهند.

۱۶۱-

(سوقیا فرقی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۷)

فشار روانی همراه با علائمی همچون، علائم جسمانی (درد معده)، شناختی (نداشتن تمرکز)، علائم رفتاری (فرار) و هیجانی (ترس و عصبانیت) همراه است.

۱۶۲-

(موسا عفتی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۳)

تغذیه سالم و متعادل به سبک زندگی افراد مرتبط می‌باشد. همه افراد نیاز به رژیم‌های غذایی خاص سن و جنس خودشان دارند و به تناسب رشد، نوع رژیم غذایی افراد تغییر می‌کند.

۱۶۳-

(علیرضا رضایی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۰)

براساس پیوستار سلامت و بیماری به ترتیب شیوه زندگی کاملاً سالم، شیوه زندگی نسبتاً سالم، ناتوانی نسبتاً شدید و ناتوانی کامل و شدید تکمیل‌کننده آن می‌باشند.

۱۶۴-

(موسی آلبری، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۹ و ۱۷۰)

استاد برای نیل به اهداف خویش، باید به گونه‌ای عمل کند که دانشجویان نگرش مثبت به رشته خود پیدا کنند و ناهماهنگی شناختی میان نگاه مثبت به رشته تحصیلی و کاهش غیبت را از بین ببرد.

۱۶۵-

(سوقیا فرقی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌ی ۱۹۱)

ناتوانی جسمی پریا موجب آسیب به سلامت روان او شده است.

۱۶۶-

(هژبر ریمی، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۶۵ و ۱۶۶)

ماجرای فالکون‌ها اشاره به اثر نیروبخشی باورهای مثبت و سازنده دارد. عواملی که باعث شکل‌گیری باورهای غلط است به دو دسته فردی و بیرونی تقسیم می‌شود که عوامل فردی به دلایلی همچون احساس ناتوانی، ناامیدی و بی‌ارزشی و عوامل بیرونی نیز به تحقیر دیگران و عدم حمایت اجتماعی و ... برمی‌گردد.

۱۶۷-

(علیرضا عوض‌آباریان، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۲)

نگرش‌ها پس از شکل‌گیری، از ثبات بیشتری برخوردار شده و تابع اصل هماهنگی شناختی هستند؛ یعنی در برابر تغییر مقاومت می‌کنند.

۱۶۸-

(مهمربور صهرآبانی، توکیبی، صفحه‌های ۱۷۰، ۱۷۳ و ۱۹۱)

الف) در روان‌شناسی سلامت، متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند:
۱- عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی ۲- پیامدهای بیماری‌های جسمانی
ب) ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد؛ زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.
ج) هنگام بروز ناهماهنگی، فرد می‌تواند دو کار انجام دهد: ۱- رفتار خود را تغییر دهد. ۲- نگرش خود را تغییر دهد تا این دو با هم هماهنگ شوند.

۱۶۹-

(سوقیا فرقی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰، ۱۶۲ و ۱۶۵)

الف) انگیزه‌ها از نظر جهت و شدت در افراد متفاوت می‌باشند.
ب) جست و جوی علت رفتار، در واقع، به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است.
اسناد در زمره نگرش‌های مثبت نمی‌باشد.

۱۷۰-

(کتاب جامع، انگیزه و نگرش، صفحه‌ی ۱۷۵ و ۱۷۶)

شکست و اشتباه خود را به ناتوانی و دشواری تکلیف نسبت ندهند بلکه بگویند چون من تلاش نکردم موفق نشدم؛ چون من برنامه‌ریزی نکردم موفق نشدم و چون برنامه‌ریزی و تلاش از عواملی هستند که تحت کنترل شخص قرار دارند به راحتی می‌توانند شکست‌های خود را در ورزش، درس، شغل و ... جبران کرده و موفق شوند.
بسیاری از ناتوانی‌ها به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعاً نمی‌توانیم. یعنی باور می‌کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر دادن شرایطمان هیچ کاری نمی‌توانیم انجام دهیم در نتیجه انگیزه عمل در ما به وجود نمی‌آید.